

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Номінація «Сценарій позакласного заходу для 10–11 класів»

Олена Братковська,

учитель української мови та літератури, вища категорія, Комунальний навчальний заклад «Уличненський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Трускавецької міської ради Дрогобицького району Львівської області»

Андріївські вечорниці

УДК 37.091.3:379.81

<https://doi.org/10.33989/3083-6387.2026.1.354772>

Трускавецькі артисти (Звучить мелодія)

Андрій. Панно Маріє, добрий день. Хотілося би з вами якось, знаєте, spacerувати трохи на курорті у Трускавці, знаєте, я маю трохи пару зайвих гривень... Може, якось би съ те погодились зі мною spacerнутися, га...

Марія. Пане Андрію, вас що током б'є? Ідіть геть звідси! Знаєте! Дайте спокій!

Андрій. То й пішов... Нема конкурентів... Пані Маріє, а можна вас...

Марія. Не можна! Не можна!

Андрій. Гм!..

Інший хлопець. Пані Маріє! А мені можна вас запросити хоча б на вечорниці в Уличне?

Марія. Звичайно! Сьогодні ж славнозвісні 36-ті Уличненські вечорниці! Саме туди й бажала потрапити! Із задоволенням!.. Ходімо!

Звучить мелодія.

Ведучий.

Шановні гості й любі друзі!

Ми всіх вас хочем привітати

У нас, на наших вечорницях,

На нашім святі, в нашій хаті.

Ведуча.

Вас вітаєм хлібом, сіллю,

Як годиться.

Тож просимо до нас

Заходьте в добрий час

На українські вечорниці.

© Олена Братковська, 2026

Господиня. Іди-бо спати, дурню старий. Бо скоро дівчата й хлопці прийдуть до нас на вечорниці, а ти, як чіп, п'яний. Уляну й мене ганьбитимеш на всю Прикарпатську. Десь на інших вулицях, либонь, усе як у людей, а в мене... бідна моя голівонько! (Б'є рушником, проганяє чоловіка. Той утікає ще й глумиться. Заходять дівчата.)

Дівчина. Добрий вечір, тітонько! А нас Уляна покликала до вас на вечорниці. Можна зайти?

Господиня. Добрий, добрий вечір, дівчатонька! Заходьте, заходьте. Уляна зараз прийде. Десь забарилася. Розкажіть, що чули й бачили. Чого нового дізналися?

Дівчина. Тітонько, а ви чули, що Семен до Одарки повернувся з заробітків?

Господиня. От не знаю, чи добре, чи зле це. До неї вже цілий рік Петро женихається. Ой, що буде?

Дівчина. А біля мене постійно сусіди сваряться. А я терпіти не можу, коли сусіди сваряться, а пес гавкає... Нічого не чути. (Всі сміються. Уляна приходить.)

Уляна. О, дівчата вже прийшли. А хлопців чогось довго нема. А чи прийдуть?

Дівчина. Прийдуть, обов'язково прийдуть. Вони ж обіцяли. Та й які ж вечорниці без них?

Дівчина. Пожартуймо з хлопцями, дівчата. Ми сховаємося, а вони думатимуть, що нас нема...

Дівчина. Тільки ви нас не видавайте, будь ласка, тітонько.

(Чути далеко спів хлопців. Дівчата ховаються. Стук у двері. Заходять хлопці.)

Пісня «Ой Марічко, чичері»

Хлопець. Добрий вечір у вашій хаті.

Господиня. Добрий вечір.

Хлопець. А ми що, перші? А дівчата де?

Хлопець. І чого це вони так довго не йдуть?

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Хлопець. А ти що не знаєш, що на них треба довго-предовго чекати: поки виберуть що одягнути, поки коси позаплітають, губи намалюють, віі й брови підведуть... (Сміються.)

Хлопець. А тут може таке статися, що треба скоро їхати на базар, бо 21-ші черевики треба купити, бо ще таких не має... (Сміються.)

Хлопець. Ну. Може, тоді й прийдуть...

Хлопець 1. Не вірю я, щоб наші дівчата так довго не йшли до нас. Не вірю.

Хлопець 2. Знаєте, я думаю, що тут щось не так... Чи правда, тітонько Явдохо?

Хлопець 3. Ану кажіть, дівчата є?

Господиня. А-а-а. Ви хочете так скоро все дізнатися. Може, є, а може, нема. Так просто не дізнаєтеся...

Хлопець. Тітонько, а що то за вечорниці без дівчат. Так нема ніякого інтересу.

Господиня. Ну, добре. Допоможу вам. Бачу, що хлопці ви веселі, жартівливі, красиві, розумні... Але спочатку відгадайте мої загадки. Якщо вгадуватимете, про кого йдеться, то дозволю їм прийти. Слухайте. (Характеризує дівчат, а хлопці мають вгадати ім'я тої дівчини, про яку говорять. Вгадують по-різному. Наприклад...) Та знаєш отого Степана?

Хлопець. Ну.

Господиня. А той Степан має старшу сестру Василицу.

Хлопець. Ну.

Господиня. А вона має чоловіка Івана.

Хлопець. Ну.

Господиня. А той чоловік має двоюрідного брата з бородавкою на носі Петра.

Хлопець. Ну.

Господиня. А то його троюрідна сестра.

Хлопець. Напевно, Явдоха?

Хлопець. Ну.

Господиня. Та що ну. Вона чи ні?

Хлопець. Я такої не знаю. (Сміються всі.)

Господиня. А-а-а йди. То що з тобою говорити? Тільки час згаяв...

Хлопець. Тітонько, та кажіть: вона чи ні?

Господиня. Ні... (Сміються.) Ой, не вмiєте ви загадки відгадувати. Але й справді: без дівчат вечорниці не вечорниці. Хай уже так буде: дозволю їм вийти. Дівчата! Виходьте!

Хлопець. А чого вас так мало? Де інші?

Дівчина 1. Анна поїхала у друге село. Ангеліна теж кудись подалася. Казала, що вчитиметься. Ще одна Анна вибрала музики. Каже, що артисткою стане.

Дівчина 2. Може, і стане. Ще почуємо про неї.

Дівчина 3. Настю мама не пустила. Діана сама не прийшла. Ось тому і небагато нас.

Дівчина 1. Але що ж? Якщо нас мало, то, може, і вечорниць не буде?

Хлопець. Ой ні. Вечорниці будуть. Ми й так довго чекали на вас. Нікуди не відпустимо нікого.

Дівчина 2. А ворожити будемо?

Господиня. Ні. В жодному разі. Це ж великий гріх. Краще будемо танцювати та співати.

Дівчина. Ой, шкода... Але ви, напевно, краще знаєте. Ми молоді, тому й видумуємо всяке. Але коли ж

Учні
Уличненського
закладу
загальної
середньої
освіти
I-III ступенів

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

нам не вигадувати як тепер, коли так хочеться знати, що тебе чекає там, у майбутньому, який буде чоловік, як його зватимуть. Коли заміж хто вийде. Хто швидше. А може, за когось із наших хлопців...

Господиня. Ой дівчаточка, я вам скажу так. Замість того, щоб ворожити, краще до церкви ходити, свічки палити, Богу молитися. Отоді-то я вам гарантую, що й заміж щасливо вийдете, і чоловіка матимете доброго, і долю випросите у Всевишнього щасливу! Тому що тільки Бог усе знає, що нас чекає та якими дарами будемо благословенні всі ми. Тому пам'ятайте про це й не забувайте!

Хлопець. Ваша правда.

Дівчина. Так. Мама мені про це теж говорила.

Хлопець 1. Батьків наших треба поважати й слухати, бо вони для нас готові на все.

Хлопець 2. А ще треба пам'ятати заповіт наших предків. Хто пригадає?

Хлопець 3. Не бійся!

Хлопець 4. Не лінуйся!

Хлопець 5. Не брешти!

Хлопець 6. Родичів не ображай!

Хлопець 7. Чужинцям не довіряй!

Хлопець 8. Ворогам не прощай!

Хлопець 9. Свого не віддавай!

Хлопець 10. На чуже не зазіхай!

Хлопець 11. Не будь рабом!

Хлопець 1. Дбай про нащадків!

Хлопець 2. Шануй і захищай свій рід і рідний край.

Хлопець 3. Та-а-ак. Багато полягло нашого брата у цій жорстокій війні... Не всі повернулися додому наші захисники.

Дівчина. Хлопці, дівчата, вшануймо хвилиною мовчання наших героїв. Сьогодні у нас вечорниці тільки завдяки їхній мужності й жертвності.

(Хвилина мовчання.)

Пісня «Тихо Янгол над світом летів»

Господиня. Бачу, дівчатонька, ви з рушниками прийшли на вечорниці, як годиться. Похваліться, хто який вишиває. Котра з вас найкраща майстриня?

Дівчина. Так. З рушниками. Ми ж на вечорниці прийшли не просто веселитися, а й корисною справою займатися.

Хлопець. Так-так. Придане готуєте?

Дівчина. А хоча б і так. Та кожна до цього готується...

Дівчина 2. Ой хлопці, вам би тільки гульки. Що ви знаєте про українські традиції? Та цим Україна й неповторна, й багата...

Дівчина 3. От, наприклад, рушники. Знаєте, скільки є видів рушників?

Дівчина 4. А ми вам розкажемо...

Дівчина 5. Із давніх-давен прийшла до нас вишивка — вид українського мистецтва. Українська вишивка сягає своїм корінням сивої давнини. Дуже цінувалась вона в Київській Русі. Сестра Володимира Моно-

маха організувала в Андріївському монастирі школу, де дівчата вишивали золотом і сріблом.

XVI—XVII століття — епоха Відродження, найбільший розквіт вишивки. Вишиванням займались кожна вільну хвилину в період вечорниць і досвіток довгими осінньо-зимовими вечорами.

Господиня. Без рушника не обходилося. Він завжди був під рукою, тому й назву свою дістав від слова «рука» — ручник, тобто рушник.

Дівчина. Моя бабуся говорила, якщо та людина, котра вишила рушник, мала думки й бажання чисті, добрі, радісні, то й рушник мав чарівну силу.

Господиня. Так. Адже в міфах багатьох народів світу рушник — це тканина, виготовлена богинями.

Розвісили гостинно рушники.

Запахли в хаті трави, сонце, квіти.

І почали поля, ліси й струмки

Та вся земля із нами говорити.

Дівчина 1. Рушники багато років люди зустрічають із великою радістю. На них підносять дорогим гостям хліб-сіль.

На рушник святковий

Хліб кладуть із сіллю,

Щоб легкі дороги славили країну,

Щоб у нашій праці

І в гучнім весіллі

Шанували в світі

Над усе людину.

Дівчина 2. Рушник весільний символізує чистоту й добродішність нареченого й нареченої. Його вишивають довго, ніжно, з любов'ю. Закріпленням шлюбу була традиція — стати на рушник. У народі кажуть: «На рушник стати — навів друга обрати».

Дівчина 3. Без обрядового рушника не обходиться народження дитини, перев'язування сватів на заручинах та на весіллі, свято сівби, збирання врожаю.

Дівчина 4. Рушники є не лише прикрасою для життя. Їх вішали над дверима, над вікнами, щоби зло не проникло до хати. Такі рушники називають оберегами.

Дівчина 5. Є рушник-утирач. Він висить у кімнаті на видному місці. Призначається для гостей.

Вода в відеречку,

Братику, вмийся,

Рушник на кілочку,

Братику, втрися.

Дівчина 6. А ще рушник вішають на стінах, над картинами, над іконами для окраси домівки. А називають його покутник.

Дівчина 7. Ще рушник призначається для посуду, стола, лави. Називають його стирок.

Дівчина 8. На щастя-долю давала мати синові рушник, коли виряджала в далеку дорогу. Слова «рушник» і «мати» неподільні.

Дивлюся мовчки на рушник,

Що мати вишивала.

І чую: гуси зняли крик,

Зозуля закувала.

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Господиня. За давнім звичаєм, якщо в родині підросла дівчинка, мати заздалегідь дбала про рушники. До їх виготовлення привчали ще з юного віку. І від того, скільки встигала дівчина вишити рушників, складалася думка про її працьовитість, вдачу. Вся наша світлиця завітчана рушниками. Рушник є символом єдності сім'ї, любові до землі, символом любові матері, коханої дівчини, символом працелюбності нашого народу. І не було жодної оселі в Україні, котру не прикрашали б рушники. Рушник порівнюють з піснею. Без рушника, як без пісні, не обходиться наше життя.

Пісня «З покоління в покоління»

Возний. ...і мирного перебування! (набік). Удобная okazія предстала зділати о собі предложеніє на самоті.

Наталка (кланяючись) Здорові були, добродію, пане возний!

Возний. Добродію! Добродію! Я хотів би, щоб ти звала мене тее то як його не вишеупом'янутим ім'ярек.

Наталка. Я вас зову так, як все село наше величає, шануючи ваше письменство і розум.

Возний. Не о сьом, галочко, тее як його хлопочу я; не в состоянії поставить на вид сили любові моєї! Стільки артикулою в статуті, ілі скільки зап'ятих в Магдебурзькому праві, то і сих не вдоволило би на восхваленіє ліпоти твоєї.

Наталка. Бог з вами, добродію! Що ви говорите! Я річі вашої в толк не возьму.

Возний. Лукавиш, — тее-то-як його, моя галочко, і добре все розумієш. Ну, коли так — я тобі коротенько скажу: я тебе люблю і женитись на тобі хочу.

Наталка. У нас є пословиця: «Знайся кінь з конем, а віл з волон». Шукайте собі, добродію, в городі панночки.

Возний. Я бачив многіх — і ліпообразних, і багатих. Но серце мое не імеєть — тее-то, як його — к нім по-ползновения.

Наталка. Воля ваша, добродію. Та не вірю я, щоб так швидко і дуже залюбитись можна.

Возний. Не віриш? Так знай же, що я давно, тее-то, як-його- полюбив. Скажи, говори, отвічай. Могу лібить, тее-то, як його — мужем пристойним і угодливим душі твоєї і тілу.

Наталка. Так, добродію, пане возний! Перестаньте жартувати надо мною безпомощною сиротою. Моє все багатство — моє добре ім'я, а через вас люди почнуть шептати про мене; а для дівки, коли люди об ній зашепчуть...

Возний. Та я, тее-то як його, полюбив Наталку і жениться на ній хочу.

Хлопець. А хіба ти не чуєш, що вона тебе не хоче! І заміж за тебе не піде. І пам'ятай: вона не одна. Ми усі скривдити її не дамо.

Возний. Не дасте что сделать? Я вас не понимаю. Якое ви так говорите...

Хлопець. То ти якое так говориш! Не так як треба! Живеш тут, їш наш хліб, дихаєш нашим повітрям, залицяєшся до наших дівчат, а говориш ворожою мовою?! Ганьбиш своєю присутністю всіх нас?!

Учні
Уличненського
закладу
загальної
середньої
освіти
I-III ступенів

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Возний. Я розговаріваю на великом язике, тес-то як його! А у вас якась огидна репана мова...

Хлопець. На якому великому?! Ви не то що землі загарбуєте, ви навіть слова крадете з інших мов! Нічого святого у вас нема!

Возний. Но-но-но! Можна поспорить. До речі, не вже правда, що «акушерка» по-українському «пупорізка»? Пупорізка? Ха-ха-ха... Невже «адвокат» по-вашому — «брехунець», а на лампу ви кажете — лямпа, а на стул — стілець? Хі-хі-хі — стілець!

Хлопець. А по-вашому, по-оно-о-му, вишепоіменованому, не по без-воз-мез-дно у французів бла-го-прі-об-ре-те-н-ному, а по істинно по-расейському як буде «акушерка»? По-нашому «повитуха», а по-вашому як?

Возний. Акушерка.

Хлопець. Нічого подібного! «Акушерка» — слово французьке, «адвокат» — латинське, «лямпа» — німецьке. По-нашому білет — «квиток», а по-вашому як?

Возний. Білет.

Хлопець. А дзуськи! «Білет» — слово французьке. Думаєте, «комод» — ваше слово, «гардина», «кооператив» або «вагон»? «Матерія» — думаєте, ваше слово, «овальний», «машина»? Навіть «гармоніка» — і то не ваше слово.

Возний. Шовінізм!

Хлопець. Нехай шовінізм, проте і це не ваше слово! Половина слів у вас позичена...

Возний. Коли на те пішло, то по-вашому, по-вище-згаданому, через позаяк додатково порепаному як буде комод?

Хлопець. Комод!

Возний. А «кооператив»?

Хлопець. Так і буде — «кооператив».

Возний. Ага! Так і ви крали?!

Хлопець. Та не ховаємось і не привласнюємо, і всюди, де можна, використовуємо своє, українське.

(Возного проганяють).

Господиня. Ну годі вам. Але молодці. Своє, українське, треба захищати. А щоб швидше про погане забути, треба заспівати. У нас же вечорниці. Ви не забули ще?

Пісня «Сильний вітер»

Дівчина. Щось такої сумної завели... А хочеться бути веселою, щасливою...

Господиня. Бачте, до нас гості... То вже веселіше, мабуть, буде.

На акордеоні грають мелодію з п'єси «За двома яйцями». На сцені всі дівчата й один хлопець, переодягнений у дівчину.

Голохвастов сучасний. Вай-вай-вай, який цвіточний рай. Та й ви така дама, як реклама. *(До переодягненої жінки-Меланії).* Як з газети «Громада».

(Сміються всі.)

Голохвастов. І я такий нівроку кавалер. Я землі в Карпатах багато маю. Депутатом в Трускавецькій ОТГ промишляю. З Андрієм Кульчинським всі питання рішаю. Можу навіть Уличне до Львівського округу приєднати. Меланю, ти готова своє серце віддати?

Меланя. Ой, та.

Голохвастов. Але перед тим потрібно мені всі маєтки переписати. *(Загадково.)*

Мама. Ото співає, а за душею ні доляра не має.

Дівчина. Ото, Меланю, перед тим, як кавалера обирати, його декларацію усю напам'ять треба повивчати.

Мама. Точно, Меланю, ти прийди до тями, бо я вже перевірила, та нічого він не має. Нічого взагалі не рішає, тільки таким самотнім дівчатам, як ти, серце розбиває.

Дівчина. І холодильники опустошає.

Голохвастов. Дівчата, я вас прошу! Не давайте тої реклами! Це фейк! Ще ні одна теща зятя не любила!

Дівчина. Ти ще договоришся, що будеш два дні їсти готувати. *(Сміються).*

Співають пісню «Ой, мене не любить твоя мама» (інсценізуючи).

Мама. Та йди геть, не дури голову Меланці.

Пісня «Куплю си газету, сяду до трамваю»

Хлопець. А хто знає які цікаві веселі історії?

Хлопець. Кажуть, що Карпо як що захоче, то так і має... Ото вчора прийшов з роботи, стукнув кулаком по столі перед дружиною і каже: «Хочу пірижків!». І що ви думаєте?... Замісив тісто і спік.

Дівчина. Знаєте, сьогодні уві сні я була в Італії, купувала справжню італійську піцу, потім в Японії, їла суші... а потім я прокинулася... і пішла варити борщ і ліпити вареники.

Хлопець. Недавно, хлопці, я зрозумів, що коли жінка живе одна — це не страшно. Страшно, коли вона живе одна разом з чоловіком. Ось що бачив...Аж страшно стало...

ДІАЛОГ

Чоловік. Кохана, дякую тобі, я поїв.

Жінка *(за лаштунками).* Що ти робив би без мене?

Чоловік *(кривляється).* Що ти робив би без мене? Та все би м робив. На рибалку б їздив, по клумбах би м ходив, гроші б на себе тратив, шарпетки б розкидував по хаті так, ту-ту-бу, де хотів би, тиждень комп'ютерні би ігри грав. Що б я робив?

Жінка. Що ти там бурмочеш?

Чоловік. Кохана, я кажу, що без тебе я би спився... Точно.

Пісня «Гуцулка Ксеня» з танцем

Дівчина. Хочу таких стосунків, щоб чоловік прийшов, пожалів...

Хлопець. Та я вже...

Дівчина. Що вже?

Хлопець. Пожалів, що прийшов...

Хлопець. Чоловіки!!! Запам'ятайте! Не баба тріпає нерви. А пані випробує ваш рівень стресостійкості! Ось послухайте.

ГУМОРЕСКА «ЛИХА ПРИКМЕТА»

Хлопець.

На Наталці, на Полтавці оженився Гога.

Він у захваті від неї, а вона — від нього.

Через місяць Гога каже жіночці Наташі:

Гога.

— А тепер внесемо ясність у стосунки наші.
Щоб в сім'ї не виникали більше інциденти,
Мусиш твердо пам'ятати два такі моменти.
Як з роботи повернуся — ти не метушися,
Стань і пильно на кашкета мого подивися.
Як надів на праве вухо — значить, все прекрасно.
Значить, вечір проведемо ми з тобою класно.
Приготую чахохбілі, вип'ю чачі склянку,
«Суліко» тобі співати буду аж до ранку.
А коли на лівім вусі побачиш кашкета,
От тоді вже стережися, то страшна прикмета.
Бережи від мого гніву свої боки й спину,
Бо за себе не ручуся я у ту хвилину.

Наталка.

— Дивно, дуже схожі звички і прикмети наші.
Як на те пішло, я також поділюсь секретом:
Ти не дуже то носися зі своїм кашкетом.
Ледь поріг переступивши, кинь на мене оком.
Заприміть, стою анфасом чи до тебе боком.

Якщо боком, все в порядку: на столі горілка,
Холодець, сальце, ковбаска і боршу тарілка.
Повечеряю з тобою, чарочку пригублю,
Пожартую, поворкую, й може приголублю.
А якщо стою анфасом та ще й руки в боки,
І якщо вогнем пекельним паленіють щоки,
Та якщо в руці тримаю якогось предмета.
Значить, чхати я хотіла на твого кашкета.

Хлопець. Пам'ятаєте пісню «Несе Галя воду»? (Співає разом із дівчиною).

Тепер вже зовсім не так, як колись.

Вже не носить Галя воду,
Бо тече із крана,
Береже здоров'я й вроду
Файна і рум'яна.

Не пере руками з милом

— На те є машинка,

Економить Галя сили

Всі для відпочинку.

То в Єгипті, то в Європі

Фоткає природу

І не знає, що за клопіт —

Кудись нести воду.

Та й Іванко в ноутбуці

Барвінком не в'ється,

Лайка Галю у Фейсбуці,

Як вночі не спиться.

Квітів разом не збирають,

Зорі не рахують,

Інстачати вибирають,

Там собі воркують.

Учителька
Олена
Братковська
з учнями
Уличненського
закладу
загальної
середньої
освіти I-III
ступенів

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Віртуальні друзі стали,
На сторінках — люди,
Хіба ж ми колись гадали,
Що так жити будем.
Телефони у кишнях,
Весь світ в інтернеті,
Гроші в картках, а не в жменях,
Хлібина в багеті.
Якесь все ненатуральне,
Штучне і примарне,
Пісня є ще... Нема Галі
Такої з Іваном.

Хлопець. Усе заповнив інтернет...

ВІРШ ПРО ІНТЕРНЕТ (На галицькому діалекті)

Шо за світ такий настав — нема в нім газети,
Всьо в комп'ютерах сидить, в тутих інтернетах.
Моя Каська зварювала, не можу юш жити,
Як відключу туті дроти, зачинає вити.
Виє так, як пес на звізди, коло магазину,
То вже кару провели в тую злу годину.
Не лігає вночі спати, рано мі шлякує,
А як шось ї не по носі, їсти не рихтує.
Жару ейці, кобасу, врїжу кусок сала —
Моя баба в тім пудевку юш цівком пропала.
Закінчили сі жнива, зерно сі збирало,
Погоріли соломи, поле сі зворало.
Скоро бульбу йти копати — добре жи є коні,
Як ми Каську відирвати — сили на припоні.
Рано кози йде доїти разом із пудевком,
Бим не видів, то ховає за великим терком.
За таким, жи би худобі бурака утерти —
Певно думає, як лише, то всьо може вмерти.
Та, там тільки тих гудзіків — міг їм сі змити,
Але хтів бим то пудевко трохи відключити.
Вчора їхав їм до млина зерно завозити:
Їдно мушу помолоти, друге молотити.
Їду з млина — моя Каська, пасе свої кози...
Чую, з ними си говорить, про квітки мімози.
Їдна стоїт коло неї, друга си присіла,
Я сі хрещу: — Милий Боже! Чи Каська здуріла?
Кози мичут — Каська плаче, сльозами залита,
Так сі з чогось юш регоче, як несамовита.
Я ї прошу: — Бій сі Бога, зи мнов не говориш?
А із козами регочеш? Шо ти, бабо, твориш?
Кинь то з рук, бо юш напевно дах тобі зриває,
А вна навіть сі не рушит, навіть не моргає.
Хлоп без баби, як без рук — а вона в інтернеті.
Йду в поліцію напишу скаргу, ще й у газеті,
Най ми вернут мою Каську, паміть полікуют.
Люди добрі, допоможіт, бо світ вже вар'ює.
Дівчина. А тепер, любі друзі, відгадайте загадки.

Загадки

1. З квітів його виплітали, ним голови прикрашали,
щоб дівчат він зберіг, український — оберіг.
(Вінок).

2. Під землею птиця кубло звела і яець нанесла.
(Картопля).
3. Сім соколят на одній подушці сплять. (Соняшник).
4. Кругле, як м'яч, хвіст має, а за нього не піймаєш.
(Клубок).
5. Що дістане зубами потилицю? (Гребінець).
6. Хто ходить по лісу і шукає те, чого ніколи не згубив?
(Мисливець).
7. Що робиться з хлібом, коли його краєш? (Меншає).
8. Син мого батька, а мені не брат. Хто це? (Я сам).
9. У кімнаті горіло сім свічок. Повз них проходила
людина, згасивши дві свічки. Скільки залишило-
ся? (Дві, інші згоріли)
10. З якого посуду не їдять? (З порожнього).

Господиня. Веселимося, а про частування й забули.
На вечорницях не тільки співали, танцювали, але го-
тували й спеціальні обрядові страви: пампушки, пе-
чені пироги з сиром, капостою, бульбою, квасолею,
борщ з грибами та квасолею, вареники та голубці.
От і сьогодні ми хочемо наших гостей запросити до
ароматної кави й поласувати нашими традиційними
українськими пампушками та пиріжками.
(Частування кавою і пампушками.)

Пісня «Чорні очка, як терен»

Господиня. Кажу вам, дівчата, що треба пильно
придивлятися, кого вибираєте. Пам'ятаєте Марусю
Дротівну, Наума й Насті дочку?

Хлопець 1. Так вона нікуди не ходить. Що з того,
що файна.

Хлопець 2. Нічого ти не розумієш. Дівчина краси-
ва, мила, добра. Отаку б жінку мати.

Дівчина. Вона ще й нам казала не ходити на ве-
чорниці. Навіть не хотіла згадувати про них! Було
аж плаче та просить: «Будьте ласкаві, сестрички, го-
лубочки, не ходіте на тее проклятеє зборище! Та там
нема ніякогісінького добра; там усе зле та лихее! Зби-
раються буцімто прясти, та замість того пустують,
жартують та вчаться горілочку пити; від матерів ку-
рей крадуть та туди носять, та ще й таке там діється,
що сором і казати. Чи мало ж то своєї слави загуби-
ли, ходячи на тую погань: от хоч би і Явдоха, і Кули-
на, і Пріська. Адже ж і піп панотець не велить і каже,
що гріх смертельний туди ходити. Та дивіться ж і на
мене: от я дома більш усіх вас напруду, чим ви ходя-
чи».

Дівчина. Але ж ми тут нічого поганого не робимо.
Треба колись її все-таки запросити сюди, щоб поба-
чила, що тут зовсім не так, як їй розповідали, як було
колись. Правда, тітонько?

Хлопець 1. І не думайте про це. Позавчора, коли
повертався увечері додому, бачив її з Василем.

Хлопець 2. Ну все, хлопці. Маруса нам не світить.
Вкрали дівчину. Ще й з сусіднього села.

Хлопець 1. Може, ще й заплачеш? Хіба наші дівча-
та гірші від Марусі?

Хлопець 2. І зовсім ні. Наші теж гарні.

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Хлопець 3. То чого ж ми засумували? Нумо танцювати чи співати.

Пісня «Вечорниці шикидим»

Василь. Марусю! Хоч ти розсердишся на мене, хоч проженеш від себе, хоч не звелиш ніколи на очі попадатись, а я таки тобі тепер договорю, що учора хотів сказати...

Маруся. Що там таке?

Василь. Марусю! Чи я ж один був такий на світі, щоб, побачивши тебе, не полюбив щиро? Люблю я тебе, Марусенько, усім серцем моїм, люблю я тебе більш усього на світі!.. Не сердься на мене, не відворочуйся, не затуляй очиць твоїх білою рученькою; дай її мені сюди, нехай пригорну її до свого серденька, та тогді хоч і вмру, коли тобі невгодна щирая моя любов!.. Що ж ти мовчиш? Чом не глянеш на мене?.. Промов до мене хоч пів словечка; скажи, що ти не сердишся за мою любов. Роззнавай мене, розпитуй про мене, може-таки, про мене що-небудь і добре почуєш.

Маруся. Адже ж ти просватаний?

Василь. Ні, Марусю, ні на кому я не сватаний і ні об одній дівчині до сієї пори і не думав. Побачивши тебе учора, світ мені повернувся; без тебе не хочу жити, та бачу й сам, що не можна мені без тебе й дихати. Та й где я найду краще тебе?

Маруся. А хазяйська дочка? Адже він тебе бере у прийми?

Василь. Не тільки хазяйська дочка, та хоч би королівна, хоч княгиня, та хоч би і сама охвицерівна, — не подивлюсь ні на кого, усіх презрю для тебе. Одна моя втіха, одно моє щастя, коли ти мене будеш хоч тро-

шечки любити! Розпитай про мене; цілий год ждати-му, тільки...

Маруся. Е! годі!.. так довго-бо...

Василь. Скільки хоч, що хоч роби зо мною, тільки не проганяй мене від себе, не сердься...

Маруся. Та я й не серджусь...

Василь. Чого ж ти закриваєшся, чого відвертаєшся від мене? Може, любиш кого другого? Кажі, не соромся; нехай я се сам почую від тебе та й піду світ за очима!

Маруся. Ні-бо... я другого не люблю...

Василь. Так зглянь же на мене, не закривайся!

Маруся. Але! Ще б і не закриватись! Мені-бо стидно.

Василь. Чого ж тобі стидно, скажи? Тут нема нічого, що я кажу...

Маруся. А то ж і не стидно сказати... що я тебе... люблю? Ні за що у світі не скажу... Василечку, голубчику, соколику мій! Не випитуй же в мене, чи люблю я тебе; я сього тобі зроду не скажу, щоб ти не посміявся надо мною... Я й сама не знаю, що зо мною сталось: я ще нікого не любила, нікого не хотіла любити, цуралася парубків, а як побачила тебе, світ мені не змилився, усім я нудила, усюди я скучала; а як сказали, що ти просватаний, так я й сама не знала, що й робити.

Василь. Марусенько, моя лебідочко, зірочко моя, рибочко, перепілочко! Я ж землі під собою не чую — я мов у раю! Чи не сплю лишень я? Так се правда, що ти любиш мене, Марусенько? Скажи мені, правда?

Маруся. Не скажу, Василечку, ей-богу, не скажу!

Василь. Чом же не хочеш завірити об моїм щасті?

Учні
Уличненського
закладу
загальної
середньої
освіти I-III
ступенів

Конкурс «Література: урок і поза уроком»

Маруся. Стидно-бо.

Василь. Марусю, отже, поцілую, коли не скажеш.

Маруся. Та хоч десять раз цілуй, аби не я тебе; а усе-таки не скажу...(Тікає.)

Пісня «Спить садок, де колишуться віти»

Хлопець 1.

...І все-таки на світі варто жити...
Когось кохати, а когось любити...
І новий день, як свято, зустрічати...
У добре вірити... Погане забувати...
Навчитися прощати... І простити...
Когось зустріти, лишніх відпустити...
У серці зла й образи не тримати...
І підніматись, впавши... І літати...

Хлопець 2.

Нам, як завжди, усе не так...
Чогось не вистачає...
Не в той день випали свята...
Не так нам сонце сяє...
Дощ знову йде не у ті дні...
Для сну — короткі ночі...
Швидко минають вихідні...
Задовгі дні робочі...

Дівчина.

Влітку нас спека «дістає»...
Взимку мороз «дратує»...
Не до смаку нам те, що є,
Весь час чогось бракує.
То грошей мало, то тепла...
Засмоктує рутину...
Робота, дім, сім'я, діла...
Спокою ні хвилини...

Хлопець 1.

Все біжимо, наче чумні...
Шукаємо щось краще...
І в цій шаленій біготні,
Не помічаєм щастя.
Воно не стане на показ,
Для огляду публічно.

Дівчина.

Щастя, для кожного із нас,
В речах простих і звичних:
В обіймах рідних нам людей...
У посмішці дитини...
У блиску люблячих очей...
У єдності родини...

Хлопець 2.

Щастя — коли кохання є,
Взаємне і прекрасне...
Коли комусь щастя твоє,
Важливіше за власне...

Дівчина.

Щастя — коли з будь-яких доріг,
Тебе чекають вдома...
Коли сім'я — як оберіг,
Від смутку, болю, втоми...

Хлопець 1.

Життя на місці не стоїть,
Біжить, тече, вирує...
Безцінна в ньому кожна мить,
Що нам Господь дарує!

Дівчина. Пам'ятаймо про це щохвилини. У час смутку та радості. В день святковий і буденний.

Хлопець. А напередодні Різдвяних свят заколядуємо, прославляючи Господа, дякуючи Йому за все, що маємо й будемо мати.

Колядка

Хлопець. Уже годилося йти спати, бо на святого Андрія треба всім до церкви зрання завітати. У Всевишнього та святого Андрія просити благословення, щоб у всіх збулась надія й найзаповітніша мрія.

Пісня «А нам би перемоги в цьому році»

Дівчина.

Наші вечорниці вже кінчати час.
Кращі побажання ви прийміть від нас.
І в вас, і в нас хай буде гаразд,
Щоб ви і ми щасливі були.
Прощавайте, любі друзі, низький вам уклін.
Доброго здоров'я зичим вам усім!
«Многая літа»

Джерела

1. Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся».
2. І. Котляревський «Наталка Полтавка».
3. М. Куліш «Мина Мазайло».
4. Інтернет-ресурси.

Учителька Олена Братковська
з учнем Уличненського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів